

Border Rights for Refugees

ماڤه‌کانی په‌نابهر له‌سهر سنوور
ر ابر (دملیل) بۆ زانیاری ماڤه‌کانت بۆ ئه‌و که‌سانه‌ی هاو‌لاتی و‌لاته‌ یه‌که‌گر تو‌ه‌کانی ئه‌م‌ریکا
نین، له‌ و‌لاته‌ یه‌که‌گر تو‌ه‌کانی ئه‌م‌ریکاوه‌ دین بۆ که‌نده‌ا وه‌ داوای په‌نابهری ده‌کهن.

تو مافی خۆته که به‌داوای سه‌لامه‌تی‌دا بگه‌ریی بۆ خۆت و خیزانه‌که‌مت. ئه‌م رابهره‌ رینما‌ییت ده‌کات له‌گه‌ل زانیاری بۆ پ‌ا‌پ‌شتی
بریاره‌که‌مت. ئه‌مه‌ زانیاریه‌کی گ‌شتیه‌ نه‌ک ئامۆژگاری یاسایی. گه‌لێ روونکردنه‌وه‌ی دیاریکراوی تیندایه‌ به‌ درێژی که‌ده‌بی
زانیاریه‌کان ره‌چاو‌بگه‌ری به‌و مه‌رجانه‌ی هه‌ن. جا تکایه‌ راوێژ به‌ پارێزه‌ریک به‌که‌ ئه‌گه‌ر بۆت ده‌گه‌ن.

ئهم رابهره‌ له‌ لایه‌ن لیژنه‌ی یاسایی په‌نابهران به‌پێی یاسای یه‌که‌یه‌تی ئۆنتاریۆ و هه‌یج که‌س نایاسایی نیه‌. وه‌ پ‌ا‌پ‌شتی ده‌کرێ
له‌لایه‌ن کلینیکی یاسایی نه‌فریکی که‌نده‌ای.

هاتن له‌ به‌نده‌ری هاتنه‌ ژووره‌وه‌

به‌نده‌ری داخ‌ل بوون ئه‌و شوێنه‌یه‌ که‌ به‌ یاسایی ده‌توانی بیته‌ ناو که‌نده‌ا. ئه‌و زه‌ویه‌، به‌نده‌ری داخ‌ل بوون، ئه‌و
شوێنه‌یه‌ که‌، پیاده‌ره‌و، پاسه‌کان، پاسکیل لیخوره‌کان، شه‌مه‌نده‌فه‌ر، وه‌ ئۆتۆمۆبیل که‌ له‌ و‌لاته‌ یه‌که‌گر تو‌ه‌کانی ئه‌م‌ریکاوه‌ داخ‌ل
به‌ که‌نده‌ا ده‌بیته‌. به‌نده‌ره‌که‌نی تری هاتنه‌ ژووره‌وه‌ له‌ ریی فرۆکه‌خانه‌ وه‌ مینای مه‌رین.

که‌نده‌ا وه‌ و‌لاته‌ یه‌که‌گر تو‌ه‌کانی ئه‌م‌ریکا واژووی ریکه‌مین نامیه‌کیان کردوه‌ پ‌نێ ده‌لین، ره‌زامه‌ندی سه‌لامه‌تی و‌لاتی
سه‌یه‌م. ئه‌مه‌ رینگا له‌ زۆر که‌س ده‌گرێ که‌ داوای باری په‌نابهری بکه‌ن له‌ که‌نده‌ا، ئه‌گه‌ر گه‌شتنه‌ هه‌ر
به‌نده‌ریکی هاتن به‌ یاسایی.

سێ شتی سه‌ره‌کی ره‌چاو ده‌گیرێ له‌م قه‌ده‌غه‌ کردنه‌. له‌ ژێر چاودێری ئه‌م سێ بارودۆخه‌، هه‌رچه‌ند ره‌نگه‌
تو له‌ سنوور و به‌نده‌ری هاتن داخ‌ل بووی، له‌وانه‌یه‌ تو مسته‌هه‌ق بیت، شیاو بی بۆت که‌ داوای مافی په‌ناهه‌نده‌یی بکه‌یت.

۱- ره‌نگه‌ بۆ تو شیاو بیت که‌ داوای مافی په‌ناهه‌نده‌یی بکه‌یت، ئه‌گه‌ر له‌ سنوور و له‌ به‌نده‌ری هاتن گه‌یشتیته‌ خاکی که‌نده‌ا
له‌و شوێنه‌وه‌ که‌ خیزانت هه‌یه‌ له‌ که‌نده‌ا. بۆ نمونه‌: که‌سی به‌رامبه‌ر که‌ پیکه‌مه‌ ژیان ده‌کهن، نێرو می یان دوو مینیه‌،
یان دوو نێرینه‌، ئه‌و دوو که‌سه‌ی که‌به‌ یاسای ئاسایی پیکه‌مه‌ ده‌ژین، قانون‌الع‌ام، حقو‌قی ع‌رفی، چاودێری که‌ری
قانونیه‌که‌ی (ئه‌گه‌ر چاودێری که‌رکه‌مت ته‌مه‌نی له‌ ۱۸ سا‌ل که‌مه‌تره‌)، منال، دایک و باوک، خوشک و برا، باپیر و داپیر،
کوره‌زاو که‌چه‌زا، مام و خال، پوور و میمک، برازا یان خوشکه‌زا. هه‌موو ئه‌ندامانی خیزان تاییه‌تمه‌ندی و شیاو یان وه‌ک یه‌ک
نیه‌.

پێویسته‌ تو ئۆفیس‌ری دائره‌ی کۆچ و په‌نابهران ناگادار بکه‌یته‌وه‌ که‌ خیزانه‌که‌مت به‌ فیزیکی به‌جه‌سته‌ له‌ که‌نده‌ان.
گه‌یشتونته‌ سه‌ر سنوور وه‌ پینگه‌یان هه‌یه‌ له‌ که‌نده‌ا له‌ بارو دۆخی په‌نابهران جیگیره‌. واته‌ داوای په‌نابهران کردوه‌، وه‌
خه‌ته‌ری گه‌رانه‌وه‌یان له‌سه‌ر نه‌ماوه‌، یان مه‌ترس گه‌رانه‌وه‌ (وه‌ستاوه‌)، هاو‌لاتی که‌نده‌ان، یان که‌سێکه‌ مافی ئیشکرده‌نی هه‌یه‌،
یان مافی خۆیندنی هه‌یه‌. یان که‌سێکه‌ داوای په‌نابهری کردوه‌ وه‌ داواکه‌ی هه‌یشتا له‌ پرۆسه‌دایه‌.
تو پێویسته‌ که‌ ژماره‌ی به‌رده‌ستی ئه‌و خزمانه‌ت هه‌بی و زانیاری ته‌واوی خیزانه‌که‌مت هه‌بی (ره‌نگه‌ ئۆفیس‌ره‌که‌ ته‌له‌فۆن
بکات بۆ ئه‌ندامانی خیزانه‌که‌مت بۆ ئه‌وه‌ی له‌ باره‌ی تووه‌ پرسیاریان لێ بکات). ره‌نگه‌ به‌لگه‌نامه‌ت بوئ بۆ وه‌ی پيشانی بدات
بۆ دانیایی که‌ ئیوه‌ خزم‌ن. وه‌ داوای پینگه‌یه‌یان لێبکات له‌ که‌نده‌ا له‌ بارو دۆخی هاو‌لاتی بوونیان.

۲- ره‌نگه‌ بۆ تو شیاو بیت که‌ داوای مافی په‌نابهری بکه‌یت، ئه‌گه‌ر له‌ زه‌وی و له‌ به‌نده‌ری هاتن گه‌یشتیته‌ خاکی که‌نده‌ا له‌و
شوێنه‌وه‌ داخ‌ل بووی، وه‌ تو که‌سێکی نا‌بالغ وه‌ ته‌مه‌نت که‌مه‌تره‌ له‌ ۱۸ هه‌ژده‌ سا‌ل، شووت نه‌کردوه‌ یان ژنت نه‌هه‌یناوه‌. وه‌

تو لهگهډل دايک و باوکت، وهيان لهگهډل چاوديزی کهره ياساييهکمهت نههاتوی بو کهندها، وه يان کهسیکی بهرپرست نيه له کهندها يان له ولاته يهکگر تومکانی نهمريکا.

۳- رهنکه بو تو شياو بيت که داواي مافي پهنابری بکهيت، نهگهر له سنور وه له بهندهری هاتن گهيشتيته خاکی کهندها لهو شونيموه داخل بووی وه بهلگهنامهی سهفهرت پنييه لهگهډل فيزهی سهفهر که بهسهر نهچوه ريگهت پندهدا بنيته ناو خاکی کهندها، وه روخسهتی ومولمتی کار وهيان خویندنت پنييه وهيان تو له ولاتيکهوه هاتوی که فيزهت پيوست نبييه بو داخل بوون بو کهندها.

نهگهر تو به فروکه وهيان به پاپور هاتی تو به پيی برياری (سنگا) دور ناخرييتهوه، يا قهدهغهنيه بویت.

STCA

وه رهنکه بتوانی که مافي نهوهت ههبي که داواي پهنابری بکهيت لهسهر سنور، مهگهر دوخی تو وایي که داواکهت قبول نموه له نهمريکا وه رهنکر اويتموه وه ترانزيتهمکهت له کهندهايه وه ديپورت دهکرييتهوه لهلايين ولاته يهکگر تومکانی نهمريکا.

داواي پهنابری کردن له سهر سنور بهندهری هاتن

نهگهر تو ريت پدراوه داخلی کهندها بيت به پيی رچاوگرنتی (سنگا) وه يان لهسهر نهوهی تو له فروکهخانه وهيان دهر بهندی مهرين هاتوی، تو لهلايين نو فيسهر ټک چاوپيکهوتنت لهگهډل دهکري، نهو له بهندهری هاتن برياری نهوه دها که که تو داواي مافي پهناهنديي بکهيت (لئوهشاوهی بو داواي پهنابری مشموليت).

نو فيسهر مکه رهنکه ريگهت پنييدات که راستهوخو داواي پهنابری بکهيت، وهيان ريگهت پنييدات که داخلی کهندها بيت وه داوات لنيکات که روژيکی تر بگهر نيتموه بو چاوپيکهوتن. وهرهنکه نو فيسهر مکه بتخاته شوینی گلدا نهوه له حيجز کردن (زبنانت کا) بو نهوهی زانباری زياتر بزایي دهر بارهت.

بو ههندی هو رهنکه ريگهت پنيهدن که داواي پهنابری بکهيت نهمانه هوکانن (۱) نهگهر تو هاوالاتی ولاتيک بيت که بتوانی بگهر نيتموه بو ولاتهمکهت يان (۲) تو جاری تر داواي پهنابريت کرده له کهندها وه داواکهت رهنکر اوتهموه واته قبول نهبووی، وازی ليپيتر ا وهيان ريگهی پنيهدرا که لهپروسه دايت، (۳) وهيان وا رهچاوگيرا که ريپيتر او نهی له بارهی ناسايشهوه مهترسی بيت وهيان تاوانی گهورهت نهجام دایي.

نهگهر نو فيسهر مکه ريگای پيدای که داواي پهنابری بکهيت، فورميکت دهات، فورمی بهلگهنامهی پاريزگاری پهنابری، نهم فورمه وهردهگری وه دهکري بهکار بيپيی بو کارتی تهنروستی، وه بهرنامهی چاوديزی کومه لايهتی واته ولفس، وه بو داواکردنی نيش رهنکه بهکاری بهيی.

هسروه فورميکی گرنگت دهات، پيی دهلین (فورمی داواي بنههتی). ناماده، تو دهبيت نهم فورمه پر بکهيتهوه وه دنيابيت لهوهی که دهبي بنيردرت بو نهجومهنی کوچ و پهنابهران له ماوهی ۱۵ پانزه روژدا. نهگهر نهتوانی داواي يارمهتی بکه بو نهوهی فورمهکه پر کهيتهوه، وه دنيابيت لهوهی که داواکهت ههموو زانباريهک دهگر نيته خو.

هاتن بو کهندها له شوینی ترهوه جگه له سنور و بهندهره سهرهکيهکان

زور کس دین بوخاکی کهندها، بهلام له سنوری زويهکهوه دهپهر نهوه دین که بهندهری داخل بوون رهسمی نيه . (نهمه دزه ياسا نيه)، بهلام رهنکه بگيری و حيجز بکرييت. نهگهر کوتايی هات بهوهی که دهبي له ژير چاوديزی پوليس بيت وهيان بهزور هملی له حجزي پهنابهرانی کهندها بوی، يهکسهر پييان بلی که که تو ژبانت له مهتر سيدايه له ولاتی خو.

له كاتيكدا كه تو له كهنه‌داى، به پيى ياسا ده‌توانى كه داواى پهنابى پيشكش كهى له‌ريى هس ئوفيس‌ريكي نازانسى خزمى سنورى كهنه‌دا و ميان له كوچى و پهنابى و نه ئوفيسى ناسنامه و ره‌گهز نامه‌ى كهنه‌دا.
(www.cic.gc.ca)

كوملئى فورمت ده‌دهنى له‌م ئوفيسه، تا نه‌گه‌ريتهوه بهو فورمه پر كراو مكنهوه بو لاي وان، كارتى تهن‌دروستى وه خزمه‌ت‌گوزارى كومه‌لايه‌تيت نادهنى وه ناتوانى داواكارى بو كار بنيرى. نه‌مه پيى ده‌وتري (داواى ناو ده‌ولت). زور به ديقه‌ت به وردى نامادهى كه چونكه نه‌م فورمه ده‌بيته فورمى بنه‌رتى داواكه‌ت وه له لايهن كه‌سيكى خاوه‌ن برياره وه ده‌بنيرى، نه‌م بريار له‌سهر داواى پهنابى تو ده‌دات.

پاريزگارى كردنى خوت

هس چيه كه تو به ئوفيس‌ريكي (نازانسى خزمى سنورى كهنه‌دا) و ميان له‌وانه‌يه به پوليس بلئى ده‌بى به به‌شى له فورمى بنه‌رتى تو. و مياشان له رورى دادگاي بيستنى پهنابى، پرسيارت لى ده‌كرئ له‌م باره وه. هه‌ول بده ده‌ستنيشاني نه‌وه بكه‌يت كه تو بو ده‌ترسى به‌گه‌ريتهوه بو ولات و نيشتمانت. نه‌گه‌ر نه‌وه بدوزنه وه كه تو زانبارى هه‌له‌ت داوه و ميان جيبى وه لامت به بو شايى جيه‌تستوه كارى‌گه‌رى له‌سهر چيرو كه‌كه‌ت داده‌نى كه باوه‌رت پنيكهن له كو تايدا.

پنويسته كه راويژ بكه‌يت به (پاريزه و ميان، راويژكارى كه بروانامه‌ى راويژى پهنابى هه‌بىت) بو نه‌وه‌ى يارمه‌تيت بدات كه فورمه‌كه‌ت پر كه‌يتهوه له‌گه‌ل داواى پهنابى. هه‌ندى راويژكارى پهنابى و پاريزه هه‌ن كه به خراب به‌خورد ده‌كهن. له‌به‌ر نه‌وه به‌جۆ به‌گه‌رى بو ناوى نه‌م راويژكاره كه له سه‌ر چاره‌يه‌كى باوه‌ر پيكره وه ميان له كوملئى برىكارى ده‌ست ده‌كه‌ون. پنويسته گه‌تووگو بكه‌يت له‌گه‌ل پاريزه رى پيش نه‌وه‌ى سه‌فه‌ر بكه‌يت. له‌وانه‌يه تو كه‌سيكى مسته‌هه‌ق يان شياو بى بو نه‌وه‌ى كه پاريزه‌رى ده‌ولت يارمه‌تى ياسايت بدات، پيى ده‌لين (ليگل نه‌يد) له كاتيكدا تو كه له كهنه‌داى.

Legal Aid

نه‌گه‌ر نه‌وه كه‌سه‌ى كه يارمه‌تيت ده‌دا بو په‌رينه‌وه پاره‌ت لى و ده‌گرئ بو يارمه‌تبه‌كه‌ى نه‌وه له‌وانه‌يه تاوانبار بكرين به‌پيى ياساى پهنابى. له‌وانه‌ى كه يارمه‌تى خه‌لك ده‌دهن بو په‌رينه‌وه له‌سنور ده‌بى نه‌وه پيشان ده‌ن كه نه‌م كار هه‌نجه‌م ده‌دهن ته‌نها بو مه‌به‌ستى مرو‌قايه‌تى به (بى به‌رامبه‌ر) بى سوو ده‌خه‌شى بو خويان. نه‌گه‌ر تو كه‌سيكى ده‌ته‌وى يارمه‌تى كه‌سى تر بده‌يت كه دئ بو كهنه‌دا به‌گه‌رى به دواى ناموزگارى ياسايدا.

ره‌نگه له كهنه‌دا له شويى جيمابى كه دووره ده‌سته وه به‌بى نه‌خه‌شه، وه خانوبه‌ره و يان يارمه‌تى لى نيه. زور ره‌وايه له زستاندا (مانگى ئوكتوبه‌ر ۱۰ تا ۴ تا مانگى نيسان له كهنه‌دا) كه له نازاريكى زوردا بزي له‌بارى تهن‌دروستى نه‌گه‌ر بو ماوه‌يه كه له‌م كاتانه له ده‌ره وه بيت. جلو به‌رگى باش به‌ينه له‌گه‌ل خوت، با خواردن، ناو، ده‌ستكيش و گوره‌وى گه‌رم پنيى. ته‌له‌فونى ده‌ستى به‌ينه له‌گه‌ل خوت دنيايه كه كار ده‌كات له گه‌ر اندا له ناوچه‌كاندا. له زوربه‌ى كاتى روداوى كوتوپر ته‌له‌فون بكه بو ۹۱۱ له كهنه‌دا. نه‌مه ماناى وايه كه پوليسيش دئ به‌هاناي يارمه‌تى.

زانبارى زياتر و ده‌گره له پرۆسه‌ى به‌رنامه‌ى پهنابى له كهنه‌دا ليرمه وه

<http://refugee.cleo.on.ca/en/refugee-claim-flowchart>

دايه‌زينه وه بلاوى بكه‌رمه وه به‌به‌ر بلاوى، بو پرسيار؟ تكايه نه‌م ژماره ئيمه‌يله به‌كار به‌ينه

nooneisillegal@riseup.net.

نه‌م رابه‌ره ياساييه ته‌نها بو ياساى كهنه‌دا ده‌بىت، نه‌وه‌ى زاله به‌سه‌ر ياساى پهنابى كهنه‌دا وه په‌ره‌وى ده‌كرئ. ئيمه داوا له ده‌كه‌ينه وه هانى نه‌وه ده‌داين له هاتووى نوئ له‌وه تيبگه‌ن كه كهنه‌دا هه‌مووى خه‌لكى خومالييه له خاكيددا.